

بینوا شهر تهران

علی ورامینی

دبیر گروه فرهنگ

حتماً، حتماً، حتماً. تأکید سه‌باره آقای زاکانی در جواب پرسش رقیبش که از او پرسید: «میمونی دیگه؟» شهره‌ترین بخش مناظرات این دور شد. سخنی مایه حیرت، حیرت از این باب که چطور شخصی جلوی چشم میلیون‌ها نفر می‌تواند سخنی غیرواقع بگوید که چند روز بعد غیرواقع‌بودنش مشخص خواهد شد، آن هم با این تأکید و قاطعیت. از این سخن خلاف واقع به راحتی نباید گذشت. چنین فعلی از مدیری که فعل و نظرش بر میلیون‌ها آدم تأثیر مستقیم دارد، جای تأمل فراوان دارد. سخن غیرواقع را با این لحن قاطعانه گفتن خبر از یک فقدان می‌دهد، فقدان شرم. شرم نه به معنای مرسومش که به معنای خشم به خویشستن، جناب شهردار بی‌هیچ خشمی به خویشستن هم سخن کذب گفتند هم سخن بی‌معنا. سقراط اولین متفکری بود که از ضرورت شرم برای رستگاری فردی و جمعی سخن گفت. او جانش هم‌پای همین مدعیان گذاشت. در رساله آپولوژی افلاطون نقلی از سقراط در دادگاه می‌آورد که بازخوانی‌اش برای این روزها بسیار ضروری است:

«... شاید گمان برید علت محکوم شدن من ناتوانی‌ام از گفتن سخن‌هایی است که اگر می‌گفتم از این مهلکه رهایی می‌یافتم. ولی چنین نیست. راست است که سبب محکوم شدن من ناتوانی‌ام بود، ولی نه ناتوانی از سخن گفتن، بلکه من از بی‌شرمی... ناتوان بودم و نمی‌توانستم. سخنانی به زبان آوردم که در خور شأن خود نمی‌شمرم». حسن قاضی‌مرادی در کتاب «استایش شرم» با عنایت به این گفته سقراط می‌گوید که از نظر این متفکر بزرگ بدون پای‌بندی به شرم نه فرد می‌تواند کاری بزرگ کند و نه جامعه‌ای. مهمترین دلیل برای این اتفاق هم این است که شرم منجر به «آگاهی به ندانندگی» می‌شود. فقدان شرم پرده‌ای می‌شود بر تمام فقدان‌های دیگر فرد. پوششی بر ناشایستگی‌ها، محدودیت‌ها، کژی‌ها و همه ضعف‌های دیگرش. آنچه در بسیاری از مردان سیاست‌دیده‌ایم و مورد مذکور شاید در منتهی‌الیه چنین شخصیتی در همه این سال‌ها باشد، حتی در این ویژگی پیشروتر از محمود احمدی‌نژاد. کسی که توانایی تحمل نقد و خشم خودش نسبت به خودش را هم نداشته باشد، به طریق اولی توانایی تحمل نقد دیگران را هم ندارد. این نقطه عزیمت خوبی برای فهم شهردار امروز تهران و دیگر افراد مشابه‌اش است؛ فردی که بدون یک روز سابقه اجرایی با سابقه تحصیلات پزشکی مدیریت شهری را بر عهده می‌گیرد که بیشتر از بسیاری از کشورهای جهان جمعیت دارد و با مسائل عمیق و به شدت پیچیده درگیر است. این همان هشدارهای بود که سقراط می‌داد. اینکه نبود شرم باعث می‌شود فرد ناشایستگی‌ها و ندانستن‌های خود را هرگز نبیند.

در سوی دیگر داستان با همین سخن سقراط می‌توان ژاپن امروز را فهمید؛ کشوری که بعد از جنگ جهانی دوم با اقتصاد و سرزمینی ویران امروز تبدیل به یکی از قدرتمندترین اقتصادهای جهان شده است. شرم‌مهمترین عنصر در فرهنگ ژاپنی است. آدم شرمگین چه‌بسا که دیگر برای خود حق حیاتی هم قائل نشود. چنین آدمیست که باز به قول سقراط می‌تواند کار بزرگ کند و چنین جامعه‌ای می‌تواند به هدف‌های سترگش برسد. شوربختانه کاندیدای پوششی فقط سخن کذب نگفت، بدتر از آن سخنانی بیان کرد که نه کذب بود نه صدق. «هری فرانکفورت» فیلسوف شهیر معاصر به چنین سخنانی می‌گوید «حرف مفت». او در مقاله‌ای که در ایران هم با همین عنوان ترجمه شده است اثبات می‌کند که چنین سخنانی چطور حتی از دروغ هم مخرب‌تر هستند. اینکه شما می‌دانید نه رئیس جمهور خواهید شد و نه حتی تا پایان رقابت‌ها خواهید ماند از این می‌گویید که به هر ایرانی فلان قدر طلا می‌دهید و بنزین را نصف قیمت می‌کنید از همین دست سخنانی است که فرانکفورت از سخنان کذب هم پرافت‌ترش می‌داند. او حرف مفت را سخنی می‌داند که اساساً هیچ نسبتی با حقیقت ندارد. دروغ هم نسبتی با حقیقت دارد اما حرف بی‌خود حرفیست که نمی‌شود حتی درباره صدق و کذب آن سخن گفت و گوینده تنها به منظور پیش بردن کار خود آنها را بیان می‌کند. الان دیگر مشخص شد که همه وعده‌های ایشان دغدغه کذب و صدق نداشت و فقط به منظور مخل کردن روند مناظره بود. حال باید گفت بینوا شهری که شهردارش شامتی‌د.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عبدی و احمدزید آبادی، سردبیر: محمدجواد روح، سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیو، دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)، علی ورامینی (رسانه و فرهنگ)، سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه)، آرش خاموشی (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، شبنم رحمتی (معاون آنلاین)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار • حرفه‌چینی و ویراستاری: شهرام هادی، مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری، تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰۲۹، تحریریه: ۸۸۷۳۰۰۲۹، آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن، توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

جام‌شگفتی‌ها؟

مرحله حذفی مسابقات یورو در حالی از شنبه آغاز می‌شود که قدرت‌های برتر دنیا در یک سمت جدول قرار دارند

هم گفت، باید بار دیگر برای حذف زودهنگام انگلیس در یورو آماده شویم.

ترک‌ها میزبان یورو

در کشور آلمان حدود ۵ میلیون ساکن ترکیه حضور دارد. بیشتر این جمعیت در شهر برلین و هامبورگ حضور دارند که دست بر قضا ترکیه و جمهوری چک در سومین دیدار خود در شهر هامبورگ به مصاف هم رفتند. ترک‌ها با پیروزی مقابل چک، چهار امتیازی شدند و به عنوان تیم دوم راهی مرحله بعد شدند. هر بار ترکیه مسابقه دارد اکثر شهرهای آلمان در تسخیر مردم ترکیه درمی‌آید؛ به طوری که انگار آلمان‌ها هم‌ان ترک‌ها هستند. بعد از پیروزی ترکیه و صعود این تیم به دور حذفی، آن‌ها در اکثر میادین شهرهای آلمان به جشن و پایکوبی پرداختند و ترافیک شدیدی را ایجاد کردند که باعث شد قطارهای روی زمین نیز با تأخیر بسیار زیاد به مقصد برسند.

سازماندهی ژرمن‌ها

آلمان‌ها به سازماندهی بسیار مطلوب در هر زمینه‌ای مشهور هستند. میزبانی جام جهانی ۲۰۰۶ در کشور آلمان در کنار پیشرفت اقتصادی و ساخت ورزشگاه‌های مدرن به آنها کمک کرد تا چند پله به لحاظ مدیریت در امر باشگاه‌داری و سازماندهی هواداری پیشرفت کنند. میزبانی مسابقات یورو ۲۰۲۴ اما برای ژرمن‌ها صرفاً یک دست‌گرمی است، چراکه آنها هیچ ورزشگاه جدیدی را مختص این بازی‌ها افتتاح نکردند. ورزشگاه‌های مدرن در آلمان باعث شد حداقل در این بخش هزینه یا بودجه خصوصی تخصیص داده نشود. از دیگر سازماندهی‌های مهمی که یوفا با همکاری کشور آلمان در نظر گرفته، بلیت‌های رایگان مترو است که به خبرنگاران سراسر دنیا تعلق گرفته تا آنها با کمترین هزینه ممکن در شهرهای مختلف مسابقات تردد کنند. هر چند بعد از مسابقه به دلیل ازدحام شدید تماشاگران، قطارها با تأخیر بسیار به مقصد می‌رسد اما در هر صورت آن نظمی که مختص ژرمن‌ها است از بین نرفته و خدشه‌دار نشده است. حضور پرتعداد نماینده‌های یوفا و مسئولین برگزاری مسابقات در هر ورزشگاه باعث شده تا تماشاگرگی که آشنایی خاصی به زبان آلمانی ندارد هم بدون مشکل به ورزشگاه مورد نظر برسد. تمام نمایندگان یوفا به دو زبان آلمانی و انگلیسی در اطراف ورزشگاه پاسخگوی تماشاگران و خبرنگاران هستند. بیشتر این افراد، دانشجویانی هستند که داوطلبانه در این زمینه کمک‌حال کشورشان هستند.

فرانسه و ایتالیای لرزان

تیم ملی فرانسه همچنان آنطور که باید، نتوانسته خودی نشان دهد. عملکرد نه‌چندان مطلوب آن‌ها و تساوی مقابل لهستان و هلند باعث شد تا فرانسه نیز مثل انگلیس با ۵ امتیاز راهی دور بعد شود. هلند نیز با شکست مقابل اتریش کار را برای خودش در دور حذفی سخت کرد. از سوی دیگر ایتالیا نیز تا دقیقه ۹۰ با شکست مقابل کرواسی حذف‌شده‌ی بزرگ این رقابت‌ها لقب گرفته بود که با گل ثانیه‌های پایانی از شکست و حذف گریخت و صعود کرد. در حال حاضر آلمان و اسپانیا مدعیان اصلی قهرمانی هستند، اما چه حیف که احتمال فراوان این فینال زودرس را در یک چهارم نهایی خواهیم دید.

سپهر خریمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

مسابقات یورو ۲۰۲۴ در دور گروهی به پایان رسید و برخلاف تصور، مدعیان آنطور که باید با صلابت به میدان نرفتند. ایتالیا تا ثانیه‌های پایانی حذف شده بزرگ مسابقات بود. آلمان نیز تا دقیقه ۹۲ به عنوان تیم دوم صعود کرده بود و فرانسه نیز با تساوی مقابل لهستان فقط با یک پیروزی راهی دور بعد شد. پرتغال نیز با حضور فعال رونالدو با شکست مقابل گرجستان، با کسب ۶ امتیاز به دور حذفی رسید. در این جام، گرجستان اولین حضور و صعود خود را به دور حذفی جشن گرفت. ترک‌ها با همان شور و اشتیاق مثال‌زدنی و درخشش بازیکنان با تجربه خود یعنی هاگان به دور حذفی رفتند و حالا شرایط فراهم است تا رقابت‌های دور بعدی آغاز شود. از بین آلمان، اسپانیا، پرتغال و فرانسه فقط یک تیم فینالیست می‌شود، چون تمام این تیم‌ها در یک سمت جدول قرار گرفته‌اند.

آلمان قصد شکست داشت!

تیم ملی آلمان که دو دیدار نخست خود را به راحتی پیروز شده بود و با شش امتیاز صعود خود را قطعی کرده بود، اگر مقابل سوئیس شکست می‌خورد به عنوان تیم دوم صعود می‌کرد. با این حال بعد از دریافت گل توسط سوئیس، این تصور در ورزشگاه مطرح شد که آلمان‌ها از قصد مقابل سوئیس شکست می‌خورند تا در مرحله یک‌چهارم نهایی تقابلی با اسپانیا نداشته باشند. اما این اتفاق رخ نداد و فولکرگ در دقیقه ۹۴ گل تساوی را وارد دروازه سوئیس کرد تا با تساوی در این مسابقه، آلمان بار دیگر سرگروه شود.

از سوی دیگر اسپانیا نیز با پیروزی مقابل آلبانی سرگروه شد تا در صورت پیروزی آلمان مقابل دانمارک و اسپانیا مقابل گرجستان، تقابل جذاب آلمان و اسپانیا که یادآور فینال ۲۰۰۸ هست تکرار شود.

انگلیسی‌های خواب‌آور

پیش از شروع مسابقات یورو، تیم ملی انگلیس یکی از اصلی‌ترین مدعیان جام لقب گرفته بود. با توجه به درخشش ستارگان این تیم در رده باشگاهی از جمله هری کین در بایرن مونیخ، فیمل فونون و گریلیش در منچستر سیتی و بلینگام در رئال مادرید این تصور شکل گرفته بود که انگلیس می‌تواند در خاک آلمان دشمن دیرینه خود برای اولین بار قهرمان یورو شود اما هر چه مسابقات پیش رفت ثابت شد، انگلیس همان مشکل بنیادین را دارد و در واقع ترک عادت نکرده است. انگلیسی‌ها با ۱ برد و ۲ تساوی و فقط کسب ۵ امتیاز راهی دور حذفی شدند. هر چند به عنوان سرگروه به دور بعدی رفتند اما بازی‌های به‌شدت بی‌کیفیت و کسالت‌آور باعث شد تا صدای کارشناسان انگلیسی هم بلند شود.

ریو فریدیناند می‌گوید، انگلیسی‌ها هیچ عرقی به پیراهن انگلیس ندارند و فقط برای باشگاه‌هایشان می‌جنگند. آن شیر

چهره

بازیگری که سینما قدرش را ندانست

فریماه فرجامی سال گذشته در نهم تیرماه در حالی چشم از جهان فرو بست که مدت‌ها از چشم‌ها دور مانده بود و در انزوای خودش روزها را می‌گذراند. شاید یکی از متفاوت‌ترین تعریف‌ها را امین تارخ از او داشت که فریماه فرجامی را با سوفیا لورن و اینگرید برگمن مقایسه می‌کرد و باور داشت که سینما قدر فریماه فرجامی را ندانست و ای کاش او لب به اعتراض باز می‌کرد. این بازیگر که شاگرد بهرام بیضایی بود در ۱۸ اردیبهشت‌ماه ۱۳۳۱ در تهران متولد شد و خیلی‌ها او را با «ماه‌منیر» فیلم مادر علی حاتمی می‌شناسند، طی سال‌ها فعالیت در سینمای ایران در فیلم‌هایی چون «اجاره‌نشین‌های» داریوش مهرجویی، «سرب» و «خط قرمز» مسعود کیمیایی، «نرگس» رخشان بنی‌اعتماد، «آب‌و‌آتش» فریدون جیرانی ایفای نقش کرد و برای فیلم «پرده آخر» واروژ کریم‌مسیحی، «سیمرغ بلورین نقش اول زن را دریافت کرد. فرجامی برای بازی در «سرب»، دیپلم افتخار جشنواره فیلم فجر را گرفت.

کتابخانه

کتابی با پایانی شگفت‌انگیز

کتاب «مردی در دوردست»، نوشته‌ی کاترین پانکول با ترجمه‌ی فرزانه فری در ۱۴۴ صفحه، با قیمت ۱۲۰ هزار تومان توسط انتشارات ققنوس منتشر شده است. کاترین پانکول، روزنامه‌نگار و نویسنده مراکشی ساکن فرانسه است که توانسته عنوان پرفروش‌ترین رمان‌نویس فرانسوی را از آن خود کند. کتاب چشمان تمساح، جزو آثار معروف اوست. رمان «مردی در دوردست»، داستان دختری به نام کی را روایت می‌کند که درگیر اتفاقات عجیبی می‌شود. کی، کتاب‌فروشی جوان، باهوش و البته زیباست که در شهرک کوچک فرانسوی فکمز زندگی می‌کند. کی، روزی نامه‌ای عجیب از سوی مردی ناشناس به نام جان‌اتان دریافت می‌کند؛ مردی آمریکایی که درخواست پیدا کردن چند کتاب کمیاب را دارد. به تدریج ارتباط این دو نفر که از طریق نامه‌نگاری آغاز شده بود، عاشقانه می‌شود. این کتاب به طرح این پرسش می‌پردازد که چگونه می‌توان عاشق کسی شد که هرگز او را ندیده‌ایم؟ «مردی در دوردست» کتابی است که در آخر، مخاطبانش را شگفت‌زده خواهد کرد.

مردی در دوردست
نویسنده:
کاترین پانکول
مترجم: فرزانه فری
انتشارات: ققنوس

تاریخ

آغاز عملیات کربلای ۱

عملیات «کربلای ۱» عملیات تهاجمی سپاه پاسداران علیه نیروهای ارتش عراق بود که در تیرماه ۱۳۶۵ برای ۱۰ روز به‌صورت گسترده در منطقه مهران انجام شد و با پیروزی نیروهای ایرانی و بازپس‌گیری

شهر مهران به پایان رسید. ارتش عراق پس از ناکامی در بازپس‌گیری فاو از رزمندگان ایرانی و برای جلوگیری از حملات گسترده ایران، در پی حملات متعدد در غرب کشور، شهر مهران را به تصرف درآورد و تبلیغات وسیع جهانی برای این فتح انجام داد. توپخانه ارتش عراق در ۱۲ شهر، ۱۲ گلوله توپ شلیک کرد و دولت عراق سده‌روز تعطیلی عمومی اعلام کرد. صدام اعلام کرد، مهران مهریه فاو است و تا زمانی که ایران در فاو است، آن‌ها هم محکم و استوار در مهران خواهند ماند. به دنبال این امر، فرماندهان ایرانی در پی تدارک عملیاتی برای نابودی و بیرون‌راندن مجدد قوای عراق برآمدند و سرانجام با گردآوری نیروی رزمی کافی و تهیه طرحی مناسب، در ساعت ۲۳:۳۰ روز ۹ تیرماه سال ۱۳۶۵، عملیاتی با نام «کربلای ۱» را به اجرا درآوردند. طی این عملیات علاوه بر آزادسازی شهر مهران، ۱۱۰ تانک عراقی منهدم شد و ۶۹ تانک به غنیمت گرفته شد.